

*Vom învăța cu adevărat numai după ce viața
ne va pune în locul celor pe care i-am rănit.*

Să începem cu o după-amiază de iunie când ne-am întors pe jos de la o cununie civilă. E poate îngrozitor să începi un roman cu o cununie civilă, dar ce pot să fac? Nu toate poveștile sunt despre singurătate și despărțiri. Sau cel puțin așa credeam când am scris prima frază aici acum 14 ani. Am scris o frază și apoi nimic. Fraza era așa: „O plimbare în parc, câteva pagini traduse, un pepene cumpărat degeaba, niște macaroane pe care le voi arunca pentru că n-am cu cine să le împart, o supă care clocotește pe fondul chitării lui Alifantis, ziua de mâine, sfârșit de lună, chiria, următorul bărbat.”

Dacă nu aș fi scris nu mi-aș mai fi amintit după-amiaza aceea. Deloc. S-ar fi pierdut prin praful altor după-amiezi de vară, din maldărul de zile și nopți care alcătuiesc viața unui om. Dar uitate că recitesc acum și brusc răsare din uitare o amintire oarecare, cu toată atmosfera dulce-amăruie de atunci, cu toate dorințele care se târau după mine ca acele tinichele legate de bara din spate a mașinii, ce zornăie vesele anunțând plecarea în luna de miere a unor proaspăt însurați.

Noi nu plecam nicăieri. Poate doar ne pregăteam să ne vedem fiecare de drumul lui, despărțindu-ne pentru a nu știu câta oară, sperând că va fi pentru

ultima oară. Ce nu înțeleg acum este de ce ne era atât de greu. La un moment dat, îmi spusese că el nu m-a inspirat niciodată să scriu despre el și că asta era problema. Vedea peste tot urmele altor Mariuși, niciodată nu se recunoștea în lucrările mele. Ce era de făcut? Mai nimic. Nu poți convinge un om care te suspectează mereu de intenții rele. El venise cu un bagaj invizibil de îndoieli și neîncrederi și mi le trântise în mijlocul camerei. Voia să mă descurc eu cu ele. Sau doar se alinta, naiba mai știe. Poate-i plăcea să vadă cum mă agită să-l conving că-l iubesc. Dar cu cât încercam mai mult cu atât îmi dădeam seama că-l iubesc mai puțin. Oricine se plictisește să-și tot probeze iubirea acolo unde ea nu există. Așa că, așteptam sfârșitul în timp ce ne plimbam pe la cununiile altora.

Ne-am așezat la o terasă, i-am povestit despre oameni pe care nu-i cunoaște, iar el mi-a povestit despre oameni pe care nu-i cunosc, oameni care fuseseră prin trecutul nostru și nu mai erau. Fantome ale trecutului despre care povesteam ca și cum am fi comparat două filme, fără să judecăm compoziția, regia, actorii. Eram complici de la fuga unei cununii, dar acum îmi dau seama că, de fapt, fusese doar un fel de confirmare că fugeam de a noastră. Mi-am amintit acum tot. A fost ultima conversație amicală, înainte de a nu mai fi nimic, înainte de a ne rezerva dreptul de a trece la nivelul următor, acela de a deveni fantome unul pentru celălalt și de a ne povesti poate altora altcândva.

Toți facem asta.

Între prima noapte și ultima după-amiază scurtă de vară – atâtea momente fade, atâtea încleștări.

Se depărtează tot mai mult și fantoma asta, în deșertul arid al fostelor mele relații.

Totuși, revin la ideea că începuturile amorurilor noastre sunt singurele demne de luat în seamă. Iată o discuție între mine și Martor:

„Ți-a fost dor de mine?”

„Nu. Da. Nu...”

„Da sau nu? Hotărește-te.”

„Nu, nu mi-a fost dor”, răspund, „dar știi de ce?”

El așteaptă tăcut răspunsul.

„Pentru că ai fost tot timpul cu mine.”

I se umezesc ochii. E doar un moment de risipire sau de abandon, cine știe. Dar pentru cât timp? mă întreb în sinea mea.

„Știi ce îmi doresc?” se avântă el. Mă sărută pe umăr, de parcă asta ar fi făcut de ani de zile. E vina mea, că umblam mereu cu umerii dezgoliți. „Îmi doresc să am grijă de tine.”

Mie nu mi se umezesc ochii. Știu că bărbații nu sunt în stare să aibă grijă de nimic. Undeva, sub coasta stângă, muzica sferelor a încetat demult să mai bată.

Nu mai cred în basme. Știu că realitatea e asta, cu macaroane pe care nu mai ai cu cine să le împarți și pepeni cumpărați degeaba.

Chiar și așa, povestea nu mai poate fi oprită. Cuvintele au ieșit și s-au rostogolit și ele fix la țintă. În inimă.

Vezi, avea dreptate. Imediat cum ne-am despărțit de la terasa aceea în care s-a servit ultima noastră discuție (fără ca noi să știm asta), i-am întors spatele și

am flirtat cu altcineva, din obișnuință, nu că aş fi avut nevoie. Și e adevărat, în drum spre slujba mea de atunci, nu m-am mai gândit la el și la dovezile pe care trebuia să i le tot dau, ca să-și hrănească orgoliul, ci la celălalt, la cel căruia i se lumina privirea când intram în încăpere, la cel care îmi primea simpla existență și se bucura de ea. Dar sunt oameni care se bucură de existențele oricui, așa cum te bucuri de luminițele licuricilor. Te extaziezi o noapte, două, peste 10 ani, iar le vezi, iar te bucuri, dar nimic mai mult.

Așa era și Martorul.

Într-o zi, o să mă rănească și el rău de tot, pentru că nu va avea sau nu îi voi lăsa altă cale. Și nici el mie. Dar sunt pregătită.

M-am născut pregătită să primesc în piept deșertăciunea.

Singurătatea mi-a adus întotdeauna blândețe în suflet. Și înțelepciune. Și mai ales gânduri curate.

Să te rupi mereu și mereu de trecutul tău, doar pentru a-l sublima, fără să te încrâncenezi împotriva lui, încercând doar să te înțelegi prin prisma lui și să-l depășești, asta e marea și singura victorie asupra mea.

Și pentru prima dată de când sunt în acest oraș, scriu relaxată. Noaptea își întinde tentaculele peste oraș, două rândunici spintecă cerul, de la mine mai sus, apoi și mai sus, anunțând o nouă primăvară sau poate o viitoare călătorie a mea prin viața altcuiva. Luminile se sting încet, una câte una, la ferestre. Ultima zăpadă din anul acesta sclipește în întuneric și îmi pare că rănilor se închid și ele pentru totdeauna.

Ceea ce e bine, pentru că nu poți construi nimic în durere.

Întrebarea din urmă

Back in time: ianuarie 2004

A plouat sâmbătă noaptea și, la un moment dat, am simțit nevoia, în timp ce urmăream un film, parcă „21 de grame” a lui Iñárritu, să mă cuibăresc în fotoliu și să-mi pun tâmpilele la odihnă. De parcă te poți odihni după ce urmărești „21 de grame”. Acum nu mai țin minte cum era toată acțiunea, dar la un moment o întrebare din film mi-a atras atenția. „Ai idee câte trebuie să se întâmple ca doi oameni să se întâlnească?”

Ploua tot așa, într-o vreme când ne uitam îmbrățișați la filme. Eu nu prindeam sfârșitul, tu îmi înveleai picioarele reci cu o pătură și-mi dădeai bretonul la o parte. Vremea aia a trecut, dar eu tot te mai găsesc în ea. Poziția de acum e incomodă rău și pătura e în camera cealaltă. Nu are cine să mi-o aducă.

Pe undeva prin apropiere, la câteva blocuri distanță, doi maneliști intră și ei în rândul lumii, se sparg în figuri cu o nuntă, tot cartierul bubuie, manelele *made my night*. „Tu și să vină la tine în genunchi un bărbat nu te văd să faci nuntă”, aud vocea lui Black în spatele meu. Păi, n-ar fi păcat de mine să intru în rândul celor 99% care fac tot ce trebuie ca să fie nefericiți?

Din când în când, la o cafea sau două, se găsește cineva care să-mi țină o scurtă pledoarie despre confort și comoditate, fără ca măcar să creadă în ea. Mi-amintesc că și el făcea asta.

Atunci eram prea tânără să-nțeleg, dar azi am revăzut 21 grame la o distanță de 14 ani, când am trăit cât pentru zece vieți și am pierdut cât pentru douăzeci. „Ai idee câte trebuie să se întâmple ca doi oameni să se întâlnească?”

Am ajuns în București pentru că m-a mințit o nebună că ne-a găsit slujbe, m-am despărțit de tipul ăla divorțat, plictisitor, dar foarte bogat, apoi m-am îndrăgostit de un tip care m-a acuzat că nu te poți despărți de un bărbat bogat, ne-am certat pentru că nu mă credea și nu era prima ceartă de genul ăsta, orice-aș fi zis, pentru el era minciună. Dar bine, întrebarea ar putea fi și „Ai idee câte trebuie să se întâmple ca doi oameni să se despartă?”

Atunci te-am cunoscut pe tine, fără să am idee ce impact vei avea în viața mea.

Se spune despre unii oameni că și-au pierdut mințile când au iubit și că au făcut lucruri pe care în mod normal nu le-ar fi făcut. Posibil. Dar de unde știm că nu iubirea este cea care te eliberează de toate etichetele cu care te-ai prezentat în fața lumii? De unde știm noi, care nu știm nimic, de fapt, cine era acel om înainte de a-și pierde mințile din iubire? Ceea ce credem noi despre unii că este nebunie, poate pentru ei este doar eliberare, descătușare, o nouă formă de exprimare. Dar dacă e fericit așa, ce treabă mai are restul?

Să nu deviez cu filosofiiile altora, ei bine, mi-am pierdut și eu mințile cândva. Pentru o perioadă a fost bine. Am simțit sâmburele magic al fericirii cum înmugurește în inima mea. Dar când să dea în floare, m-a lovit din plin replica: „eu nu sunt genul care aleargă după oameni.” Să dea dracii! Eu sunt. Și cartea asta e dovada și când zic asta, chiar înainte de a trece mai departe, mă gândesc la toți oamenii care au dispărut de pe străzile mele, fiindcă nu au reușit să vadă determinările mele, tenacitatea, forța și rezistența la asprimea din jurul meu, la ochii dați peste cap, la nepăsări și chiar nesimțiri. Am alergat până mi s-a uscat gura de sete și lacrimile mi-au săpat șanțuri adânci în obraji. Dar ce mai contează acum. Anii trec și tu nu ai altceva de făcut decât să mai găsești o bucățică pierdută de puzzle. O pui la locul ei și imaginea e mai clară.

Back in time: 2006 vineri ora 19.00; Hanul lui Manuc...

Am ieșit cu Black într-o seară, prietena mea de o veșnicie, să luăm cina la Hanul lui Manuc. Niciuneia dintre noi nu-i plăcea să gătească. Nici nu avem un bărbat care să ne inspire.

De cum am ajuns, am început să urmărim un cuplu proaspăt căsătorit. Ea își scosese albumul de nuntă, îl răsfoia nerăbdătoare, oarecum ofilită de atâtea așteptări, dar în trăsăturile ei puteam citi un mic triumf. Și-a bifat la căsuța cu obiective de pe anul acesta un x mare în dreptul „mă mărit”. Nu e de colea,

la o adică. Era îmbrăcată cu o rochie roz, din stofă de proastă calitate, pe care o asortase cu o poșetă ieftină. La gât mărgele roșii, biluțe înșirate anapoda, mari, rotunde și grele, ca niște globuri de Crăciun, cerceii dintr-un set diferit, dar tot roșii, îi atârnav prin urechile clăpăuge, dându-i un aer bleg și ieftin. Bleaga, semăna cu un curcan! Părul, proaspăt vopsit, era ridicat de pe ceafă cu un elastic crem. A răsfoit ce-a răsfoit albumul de nuntă, apoi l-a băgat într-o sacoșă galbenă de plastic. Poate nu mi-ar fi atras atenția, dar provinciala asta cu veleități de nevastă avea un aer de falsă regină și dădea din cap impersonal, afirmativ, înțelegător și cuminte la spusele soțului ei. Ba își pune, ba își dădea jos de pe umeri un sacou alb din tercot. O lua când cu friguri, când cu călduri. Avea picioare frumoase într-o discordanță profundă cu gura, o gură mare, dată cu prea mult ruj de un roșu intens, spre portocaliu. Îmi părea o femeie total dezacordată.

Am mers mai departe cu imaginația, și-așa n-aveam ce să fac, iar Black nu avea la îndemână niciun subiect de conversație. Cred că le cam epuizaserăm pe toate. Eram într-unul din acele momente când puteam tăcea fiecare dintre noi, fără să ne deranjeze asta. M-am întors la perechea pe care o urmăream și după felul afectat în care se hrăneau în public, am încercat să mi-i închipui cum fac sex în propriul dormitor. Dar după aceea, mi-am dat capul pe spate, mi-am scuturat părul cu un gest scurt, rapid, și mi-am zis că ce naiba mă interesează pe mine, de ce nu găsesc altceva mai bun de făcut? Până la urmă, ce

știu eu despre viețile altor oameni? Ce știu eu care sunt durerile sau lipsurile lor? Și de unde știu că sunt dureri sau lipsuri? Să-mi văd mai bine de ale mele, că nici viața mea nu e tocmai roz. Și mai sunt și îmbrăcată în negru.

Mentiroasa: (un pic întârziată, ca de obicei, ne trezește din reverie): Cine-i tipa asta? Ce vă holbați așa la ea?

Nu i-am răspuns, dar de-acolo a pornit dorul nostru de ducă, plecările și venirile, întoarcerile și răsucirile. Am așa, un blank în minte, mă uit fără să mă uit, mă gândesc fără să mă gândesc, îmi doresc fără să vreau anume ceva. Mai târziu aveam să înțeleg că această stare poartă un nume. Dorul de ducă.

Cândva îl vei simți și tu, nu mai poți să scapi de asta. Cum nu poți să scapi de facturi. Factura. Vine de fiecare dată, chiar dacă o fentezi, chiar dacă îți imaginezi că cineva a uitat să ți-o trimită, chiar dacă trec ani și crezi că ai scăpat. Într-o zi, deschizi ușa și dai peste ce ți-a fost teamă toată viața: un morman infect de facturi. Poate să fie un gând schimonosit, poate să fie o vorbă aruncată în vânt, poți să crezi că nimeni nu va afla niciodată adevărul despre ce ai zis și ce-ai făcut, poți să te culci pe o ureche, poți să râzi în hohote ca să-ți liniștești conștiința, poți să râzi chiar de ce zic alții, sau poți să denigrezi cât vrei, să hulești, să fii nepăsător, să întorci privirea, ba poți chiar să uiți de tot, dar nu vei scăpa niciodată de consecințele faptelor tale, așa cum nu scapi de facturi.

Ce s-o fi întâmplat cu acel cuplu? Sper să fie fericiți, să aibă copii frumoși și deștepți și să locuiască departe de București.

Back in time: 2003, o sâmbătă după-amiază, Brașov, un restaurant oarecare

Nu m-am simțit niciodată bine la mesele alea de lemn, deși cafeaua era bună, lumina cădea jucăuș printre frunze, companionul meu de atunci era un tip de 37 de ani, care reușise în viață, whatever that means (probabil este rezumatul vieții unui sărac care se îmbogățește peste noapte). Avea câteva restaurante deschise prin țară, îmi tot făcea observație că uite, e sănătos să mănânci morcovi, trei, nu cinci, trei e ok, cinci e prea mult, dimineața se citesc ziarele, la prânz e deja prea târziu, de ce te porți ca un copil, de ce te-ai îmbrăcat cu fustă lungă, mă plictiseam, omule! Mă plictiseai de moarte, cu toate figurile astea și toată pălăvrăgeala despre mâncare și afaceri, despre viața ta, despre cum să mă port sau cum să mă îmbrac. Uneori era bine... dar, băi băiete, nu m-ai întrebat niciodată cum mă simt, dacă sunt fericită sau ce-mi doresc de la scurta mea viață. Niciodată nu existam eu, acolo, printre dorințele tale. Și iar ascultam insipidul discurs despre comoditate, și despre obișnuința care duce la o altfel de intimitate... Nu pot primi sfaturi de la oameni divorțați, fiindcă deja se presupune că au ales prost o dată.

Dar toamna e minunată acum, chiar acum, când în aer e un miros greu de ploaie și lumina e gălbui-verzuie.

Back in time: 2000, Mangalia, într-un balcon ce dădea spre mare

Ne ducem și mai departe într-un timp și într-un loc unde nu am fost neapărat fericită, dar am fost foarte liniștită. Un an de zile marea a vuit și mi-a legănat în brațele ei uriașe visele. Noapte de noapte, marea era acolo și vuia... aer sărat, umed, ca și cum mi-aș fi pus la saramură mai multe hotărâri, unele desprinderi, unele aprinderi, o singură dorință. Și marea vuia mereu peste ele. Și stelele cădeau în fiecare noapte în mare, sau marea se răsturna în cer, chiar nu mai știu. Iar luna se rotunjea sau se subția până devenea ca o unghie ruptă, ca să crească iar și să-mi lumineze balconul, în lipsă de altceva. Era o casă fără curent electric.

Aprindeam noaptea lumânări și mă uitam la stele până mă lua somnul. Luna creștea și descreștea, stelele se aprindeau și se stingeau, viețile altora treceau pe lângă mine fără să mă atingă în niciun fel, iar eu aveam aceeași dorință dulce-amară de a mă întâlni cu un tovarăș perfect de drum, cu care să mă înțeleg din tăceri. Când îl voi întâlni oare? În anul de grație 2000 nu îl întâlnisem nici pe tipul cu care mergeam la cununii, nici pe cel căruia îi spuneam că nu mi-e dor de el pentru că e mereu cu mine. Poate de aceea era atât de liniște și calm în gândurile mele.

Din când în când auzeam prin fereastra deschisă țiuitul vapoarelor care se depărtau. Îmi înghețau picioarele și trăgeam repede pătura peste mine, o pătură groasă, albă, flocoasă, cu care îmi acopeream